

نقش سازمان تعاون روستایی در توسعه پایدار کشاورزی

گفتگو با دکتر محمدعلی شم‌آبادی مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و معاون وزیر جهادکشاورزی

و فعالیتهای جمعی هستند و همانطور که استحضار دارید، یک عامل حیاتی و بسیار مهم برای توسعه پایدار و بقای آن، مشارکت است. تعاونیها تشکیل اجتماع و تشکل و انجمن داده و درصدد تقویت آن برمی‌آیند که هم یک وسیله و هم یک معیار برای توسعه پایدار می‌باشد.

* می‌دانیم که در چنین جوامعی کمتر به سودهای کوتاه‌مدت توجه می‌شود بنابراین تعاونیها ظرفیتی برای پذیرش و فعالیت در افق‌های بلندمدت‌تر برنامه‌ریزی دارند.

* تعاونیها در تثبیت اقتصادهای محلی کمک شایان توجهی می‌کنند و شرایط مطلوبی برای سرمایه‌گذاری بیشتر فراهم می‌آورند.

* تعاونیها باعث کاهش نابرابری و بهبود تقسیم مساوی هزینه‌ها و فواید توسعه پایدار می‌شوند.

* تعاونیها قادرند دموکراسی اقتصادی را بهبود داده و گروههای حاشیه‌ای را توانمند سازند البته همانطور که می‌دانید یکی از معیارهای توسعه پایدار، ایجاد یک ضمانت اجرایی در راستای تقسیم ثروت می‌باشد.

* یکی دیگر از کارهایی که تعاونیهای روستایی می‌توانند در این راستا انجام دهند، تسهیل مشارکت در اتحادیه‌های محلی، ملی و عمومی و همچنین سازمانهای خصوصی می‌باشد.

* توسعه پایدار همراه با دانش و علم است و تعاونیها دارای ظرفیت سازمانی برای تعلیم و آموزش جوامع می‌باشند.

* تعاونیها بخشی از یک حرکت جهانی هستند که ارتباطات محکمی با سایر حرکت‌های اجتماعی جهانی دارد که بر روی محیط، حقوق زنان، دموکراسی، جایگزین‌هایی برای توسعه، فقر و مقاومت در مقابل جهانی شدن نئولی‌برال متمرکز شده‌اند.
اشاره‌ای به ظرفیت سازمانی تعاونیها برای آموزش فرمودید، منظورتان از این ظرفیت سازمانی چیست؟

* توجه داشته باشد، تعاونیها می‌توانند مدارس مفیدی برای توسعه پایدار باشند. آموزش اعضا،

جناب آقای دکتر، ضمن تشکر از وقتی که در اختیار ما گذاشته‌اید، بعنوان اولین سؤال در تعاونیها چه زمینه‌های وجود دارد تا آن را بتوان بعنوان تشکلی شناخت که در فعالیتهای توسعه پایدار مؤثر است؟

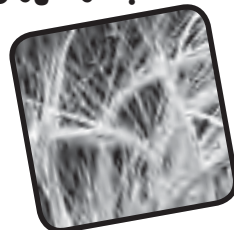
* بعنوان سازمانی که در متن بازار وجود دارد، تعاونی می‌تواند با استفاده از مدیریت پایدار منابع در این امر تأثیرگذار باشد به شرطی که روشهایی برای بدست آوردن ارزشهایی مبتنی بر توسعه پایدار بدست آورده و یا ایجاد نماید. تعاون براساس اصولی هفت‌گانه بنا نهاده شده است مثل عضویت آزاد و اختیاری، کنترل دموکراتیک عضو، مشارکت اقتصادی عضو، استقلال، آموزش، تعلیم و اطلاعات، همکاری در بین تعاونیها و نگرانی برای اجتماع یعنی تعاونیها از طریق سیاستهای تصویب شده توسط اعضای خود برای توسعه پایدار جوامع کار می‌کنند. خوب کافی است توجهی تحلیلی به این اصول داشته باشیم. کاملاً به این موضوع پی خواهیم برد که این اصول از اصلی‌ترین شاخصهای توسعه پایدار می‌باشند.

به نظر شما، تعاونیهای روستایی چگونه می‌توانند با توسعه پایدار ارتباط برقرار نمایند؟

* اگر بخواهیم به صورت خلاصه به شیوه‌های این ارتباط بپردازیم، باید به فلسفه تشکیل تعاونیها، ضرورت وجودی آنها و مهمتر از همه اصول حاکم بر تعاون و فرهنگ تعاون برگشت و کارکرد آنها را در یک بحث تحلیلی از نظر گذارند. به هر حال می‌توان اهم نقشی که تعاونیهای روستایی در توسعه پایدار می‌توانند بازی کنند را به صورت زیر بیان نمود:

* وظیفه اصلی و روزمره تعاونیها، تلفیق اهداف اقتصادی، اجتماعی و اکولوژیکی می‌باشد و اگر به تعریف توسعه پایدار برگردیم، خواهیم دید که اگر بخواهیم توسعه، پایدار باشد باید به تمامی این ابعاد در یک سیستم نگاه کرد و نه به صورت جداگانه و تک تک.

* تعاونیها وسیله‌های کاربردی برای مشارکت

کارمندان و عامه مردم، یکی از اصول تعاونیهاست و بعضی از تعاونیها در به روز کردن مهارتهای فنی، مدیریتی و سازمانی اعضا و کارمندان خود بسیار موفق بوده‌اند. دوره‌های کوتاه‌مدت، آموزش‌های پیشرفته، دادن دستورالعملهای دقیق و یادگیری همراه با تجربه همه در یک تعاونی ممکن و دست یافتنی است. تعاونی می‌تواند حمایت‌کننده تحقیقات مشارکتی برای اعضای خود یا افرادی باشد که پروژه‌های تحقیقی را مدیریت می‌کنند. آنها می‌توانند به صورت شبکه‌ای در تولید، تقسیم و تأیید تجربیات محلی خدمت کنند. از کارهای دیگری که تعاونیها می‌توانند انجام دهند، جمع‌آوری، تدوین و تقویت دانش محلی و بومی است. تعاونیها مجرای هستند که به سازمانهای دولتی و غیردولتی می‌توانند خدمات تربیتی، آموزشی، حمایتی، فنی و تطبیق و سازگاری تکنولوژیهای خود را از آن طریق انجام دهند.

آقای دکتر به نظر شما فعالیتهای تعاونیها چگونه باعث ایجاد مزیت‌های استراتژیک برای مدیریت محیطی و توسعه پایدار خواهد شد؟

* تعاونیها بیشتر در صناعی فعالیت می‌کنند که اصطلاحاً به آنها صنایع بر پایه منابع طبیعی می‌گویند

یعنی در فعالیتهای آنها، پایداری بعنوان یک موضوع محوری و مرکزی مطرح می‌باشد. از طرفی مدیریت محیط زیستی که توسط تعاونیها می‌تواند اعمال شود، سبب بهبود کیفیت و کارایی، کاهش ضایعات و هزینه‌ها خواهد شد و به رشته‌فعالیت‌های مختلف اجازه می‌دهد که استانداردهای ملی و بین‌المللی که برای دسترسی مطمئن به بازارها موردنیاز می‌باشند، حاصل گردد. فعالیتهای پایدار نیز جزء اصلی بازاریابی دستاوردها، مزیت‌ها و محصولات تعاونیهای ما می‌باشد. همچنین فعالیتهای پایدار، سبب افزایش و بهبود هویت و شخصیت تعاونی و به صورت دیگر شناخت هویت اصلی تعاونیها می‌شود. مدیریت محیط زیست، مبنایی برای تشکیل شبکه‌هایی با سایر تعاونیها و سازمانها که تهیه‌کننده منابع استراتژیک می‌باشند، ایجاد خواهد کرد. همانطور که اشاره شد تعاونی دارای تمایل قوی برای ایجاد ارتباط محلی و منطقه‌ای می‌باشد و بنابراین اعضا و کارمندان شاغل در آن به عنوان کارگران، ساکنین و خانوارهای عضو مشمول فواید آن خواهند شد. ارتباط قوی بین تولیدکنندگان

محصولات کشاورزی، فعالیتهای تبدیل و فرآوری و مشتریان به تعاونیها اجازه می‌دهد به سمت انجام فعالیتهای پایدار حرکت نمایند.

فعالیتهای بازاریابی تعاونیها، چه نقشی در توسعه پایدار ایفا می‌کند؟

* توسعه پایدار یک گزینه استراتژیک برای تمام تعاونیها می‌باشد، از طرفی این گزینه استراتژیک به صورت بسیار مشخص و واضح شامل تعاونیهایی است که امیدوار به دستیابی به محصولات ارگانیک، تجارت آزاد یا سایر انواع بازارهای مشترک جهانی می‌باشند. این امتیاز شامل حال تعاونیهایی خواهد شد که محصول خود را در بازارهای کالایی که مبتنی بر قواعد و قوانین خاصی هستند بفروشد و یا نهاده‌ها و خدماتی را برای مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان محلی تهیه کند. خوب واضح است که توجه به ابعاد اکولوژیکی و اجتماعی در کالاها و خدمات عرضه شده از طرف تعاونیها به میزان زیادی با مزیت تعاونیها ارتباط خواهد داشت. بنابراین اینجا میدانی است که تعاونیها (بویژه) می‌توانند با کار مشترک و همیاری و کمک به یکدیگر بدست آورند.

به نظر حضرتعالی تعاونیها برای موفقیت در بازاریابی در بلندمدت چه فعالیتهایی باید انجام دهند؟

* موفقیت بلندمدت بازاریابی محصولات تعاونیها نیازمند آموزش و آگاهی مصرف‌کنندگان خواهد بود. این آموزش می‌تواند شامل توضیحات شفاف و مشخصی در مورد تفاوت‌های محصولی با محوریت جدید به سمت تقسیم اطلاعات درباره وضعیت تولید و پارامترهای کیفیت و اجرای فعالیتهای فرآوری، بسته‌بندی و تبلیغات در مورد آنها باشد. امروزه بعضی از مردم از منشأ و نحوه آماده‌شدن مواد غذایی اساسی خود اطلاعی ندارند. تعاونیها می‌توانند نقش اصلی را در آگاه‌سازی و مهارت‌آموزی مصرف‌کنندگان بازی کنند. این کار بوسیله شرکتهای خصوصی به ندرت انجام می‌شود چون آنها بیشتر تمایل دارند مصرف‌کنندگان کمتر از اجزاء مختلف کیفیت، ارزش و هزینه‌ها اطلاعی داشته باشند.

به عنوان آخرین سؤال برای اجرای دقیق این فعالیتهای تعاونیها به چه ابزارهایی نیاز دارند؟

* بازاریابی محصولات و مزیت‌های تعاونیها، نیازمند داشتن تعهد برای اثبات و تقویت فرهنگ و هویت تعاون با هر تشکیلات اقتصادی می‌باشد. این به معنی قبول و حمایت از اصول کلیدی تعاونی در شکلی که اتحادیه بین‌المللی تعاون (ICA) طرح نموده است، می‌باشد. الزام توسعه پایدار هم با روح و هم با حروف این اصول سازگار می‌باشد و کمک می‌کند که تشکیلات اقتصادی تعاونیها را نیز بهتر بشناسیم.